

Т.П. Яхно, канд. екон. наук, доц. (Львів, ЛТЕУ)

У.А. Мартинюк, канд. с.-г. наук, ст. викл. (ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького)

ПРОМОЦІЯ МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО ТУРИЗМУ НА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

В сучасному середовищі молодіжний туризм – це конкретний вид туристської діяльності молоді, що реалізується як у межах національних кордонів, так і на регіональному та світових рівнях [1]. Прикордонний регіон та туристично-історичні міста України і Польщі є перспективними з точки зору формування спеціалізованих тематичних центрів туризму: центрів паломницького та сакрального туризму; замкового туризму; туризму історичної спадщини; агротуризму та зеленого туризму; лікувально-оздоровчих та відпочинкових центрів; гірськолижного туризму; атракційного та пізнавально-культурного туризму [1, 2]. При такому наявному ресурсі, прибуток від туризму повинен стати стратегічним ресурсом розвитку як прикордонних регіонів, так і країн партнерів загалом. Однак туристичний потенціал прикордоння України і Польщі використовується лише на третину. За висновками експертів, "недоотримання" складає близько 10 млрд. доларів за рік по дві сторони кордону [3,4].

Поняття «Молодіжний туризм» в контексті реалізації даної промоції включає в себе практично всі категорії подорожей, а саме туризм велосипедний, автостопом, пішохідний, екологічний, історико-краєзнавчий, яким займаються молоді люди у віці до 35 років [6,7]. Частка молодіжного туризму щорічно збільшується на 1,5%. На даний час частка подорожуючих осіб до 35 років займає більше 40% туристських потоків [8]. Його специфікою є вік відпочиваючих. Згідно з визначенням Всесвітньої туристичної організації, до молодіжного туризму відносяться поїздки людей у віці від 14 до 44 років [9].

Основна ціль розвитку молодіжного туризму між Україною та Польщею, це покращення культурного, соціально-економічного, інвестиційного клімату транскордонного регіону країн, завдяки розвитку в'їзного і внутрішнього туризму.

Конкретні цілі промоції можливостей розвитку молодіжного туризму на прикордонних територіях України та Польщі:

- надання інформаційної підтримки потенційним молодіжним туристам;
- заохочення представників місцевих громад до надання послуг вітчизняним і закордонним молодіжним туристам;

– промоція транскордонного регіону для збільшення туристичних потоків [10].

Пожвавлення туристичного руху створить умови для сталого розвитку території, посилить відповідальне ставлення місцевих владних структур до розвитку інформаційної та інфраструктурної складових туристичної привабливості прикордоння.

Доступність трас для внутрішніх і транскордонних туристів викличе необхідність подальшого збереження у привабливому стані культурних, екологічних та історичних пам'яток. Потреба в інформаційній допомозі та інфраструктурних можливостей туристичних трас збільшить їх привабливість, як для представників місцевого і прикордонного молодіжного туризму, так і для планування та реалізації «далеких» туристичних подорожей, що посилить інтеграційні процеси України та відкриє її для Європи [11,12].

Промоція можливостей розвитку молодіжного туризму на прикордонних територіях України та Польщі передбачає у результаті своєї реалізації вирішення таких питань:

1. Розвиток і вдосконалення туристичної транспортної інфраструктури (розробка генеральної схеми транспортно забезпечення туристичних маршрутів і об'єктів в ув'язці з міжнародною транспортною мережею;

2. Розширення інформаційного забезпечення туристичних трас і молодіжних туристів.

3. Створення бази даних туристичної інфраструктури, зокрема, для молодіжного туризму.

4. Підвищення рівня зацікавленості представників місцевих громад у наданні послуг вітчизняним і закордонним молодіжним туристам.

5. Проведення туристично-промоційних заходів у транскордонному регіоні [12,13, 14].

До найбільш вагомих чинників, які формують процес розвитку туристичних регіонів Польщі, віднесені: зовнішнє оточення, господарська (економічна) ситуація, розвиток функціональних інститутів держави, формування політичної системи, наявність політичної культури. Встановлено, що якщо зовнішня небезпека в різних країнах переважно погіршує перспективи економічного розвитку, зокрема у сфері торгівлі, зарубіжних інвестицій, то в польських умовах спостерігається зворотна тенденція: зовнішня загроза обумовлює в суспільстві високий рівень консолідації [15]. Розвиток молодіжного туризму на прикордонних територіях України та Польщі є актуальним

для регіонів його реалізації, виходячи з основних напрямків розвитку цих регіонів, затверджених основними стратегічними документами.

Стратегія розвитку Львівщини до 2020 року однією зі своїх цілей вбачає стимулювання розвитку інфраструктури прикордонного виробництва, зокрема двосторонніх туристичних програм та маршрутів, а перспективний розвиток туристичного напрямку Підкарпаття та Східної Польщі, однією з восьми основних стратегічних сфер діяльності встановлює використання туристичного потенціалу і культурної спадщини та охорона природно-ландшафтних цінностей, тому є актуальним і прямо відповідає задекларованим потребам регіонів [14,15].

На жаль, на сьогоднішній день попри швидкий позитивний розвиток туристичної галузі виникають непередбачувані потреби та труднощі, а саме:

1. Низький рівень підтримки місцевими громадами промоційних заходів.
2. Необхідність візової підтримки для українських партнерів.
3. Низький рівень взаємного знання національних мов (в т.ч. термінів) [14].

Отже, розвиток молодіжного туризму на прикордонних територіях України та Польщі сприятиме виконанню статутних завдань цільових груп (зокрема, щодо формування та поширення інформації про туристичні ресурси України; популяризації туризму і сприяння його розвитку, реалізації проектів загальнодержавного та міжнародного значення у сфері туризму, сприянні розвитку в'їзного та виїзного туризму та сприянні розвитку належної інфраструктури у сфері туризму на території Львівської області, пропагування та популяризація вітчизняного турпродукту серед широкого загалу українських та іноземних туристів), а також підвищить проінформованість основних бенефіціарів щодо інфраструктурних та краєзнавчих компонентів.

Список джерел інформації

1. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи. Сервісне забезпечення турпродукту: навч. посібник / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : Альтерпрес, 2008. — 286 с.
2. Бабкин А.В. Специальные виды туризма : учеб. пособие / А. В. Бабкин. — Ростов н/Д : Феникс, 2008. — 251 с.
3. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Бейдик. — К. : Альтерпрес, 2011. — 462 с.

4. Бейдик О. О. Унікальна Україна: географія та ресурси туризму : навч. посіб. / О. О. Бейдик, Н. О. Новосад. — К. : Альтерпрес, 2013. — 572 с. 137

6. Геологічні пам'ятки України: у 3-х т. / В. П. Безвинний, С. В. Білецький, О. Б. Бобров [та ін.]; за ред. В. І. Калініна, Д. С. Гурського, І. В. Антакової. — К.: ДІА, 2006. — Т. 1. — 320 с.

7. Грицак Ю.П. Організація самодеятельного туризму : учеб. пособие для студ. направления подготовки “Туризм” / Ю. П. Грицак. — Харьков : Экограф, 2008. — 16с.

8. Business Travel Seen Growing in 2011 // The Wall Street Journal, January. 2011. 4 с.

9. Travel & Tourism Competitiveness Report 2011 / World Economic Forum. URL: <http://www.weforum.org/reportsresults>.

10. Мельниченко О. А., Величко Л. Ю. Індустрія туризму: сутність, складові, кластери, необхідність державного регулювання // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр. Харків: Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2015. № 4. С. 3–9.

11. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. — К. : Альтерпрес, 2007. — 369 с.

12. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія і практика : навч. посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 424 с.

13. Можливості працевлаштування молоді у сфері зеленого туризму: методичні рекомендації щодо започаткування власної справи / [за заг. ред. О. В. Кулініча]. — Харків : Ін-т соціальної політики регіону, 2011. — 124 с.

14. Організація туризму : підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покоłodна [та ін.] ; за ред. І. М. Писаревського. — Харків : ХНАМГ, 2008. — 541 с.

15. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристськокраєзнавчих подорожей : навч. посіб. / Б. П. Пангелов. — К. : Академвидав, 2010. — 247 с.